

KAPADOKYA BÖLGESİ KİLİSELERİNDEKİ FRESKLERİN SERAMİK YÜZEYLERDE YORUMU

Ayla BİRİNCİ¹
T. Emre FEYZOĞLU²

¹Dr, aylaeltutan(at)gmail.com

²Prof, Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü, emrefeyzoglu(at)yahoo.com

Birinci, Ayla ve T.Emre Feyzoğlu. “Kapadokya Bölgesi Kiliselerindeki Fresklerin Seramik Yüzeylerde Yorumu”.
ulakbilge, 43 (2019 Aralık): s. 881-888. doi: 10.7816/ulakbilge-07-43-02

Öz

İnsanlar tarih boyunca yaşam şartlarına göre bir düzen kurmuş ve bu şartlar doğrultusunda da yaşam alanları oluşturmuşlardır. Varoluşundan bu yana hep bir anlatım çabası içerisinde olan insan; ifade etme biçimini yazının olmadığı zamanlarda resim yaparak gerçekleştirmiştir. Yaşam alanları, bizlere geçmişten günümüze önemli ipuçları göstermektedir. Bu ipuçlarının belki de en yol gösterici olanı fresklerdir. Çünkü fresklerle beraber anlatılmak istenen hikayeler dönemlerin hemen hemen tüm özelliklerini göstermektedir. Dolayısıyla resim geçmişten bu yana en iyi ifade araçlarından bir tanesi olmuştur. Kapadokya Bölgesi kilise fresklerindeki sahnelerde kullanılan anlatımlar da fresklerin anlatım gücünü gösteren en önemli örneklerindendir. Kapadokya Bölgesi coğrafi konumu açısından inanç sistemiyle iç içe olan bir alan olma özelliğine sahip olmuştur. Fresk zaman içerisindeki anlatım süreci ile çağdaş sanatta da yerini almıştır. Çağdaşlaşma sürecindeki anlatım biçimleri, konuları farklı olarak ele alış şekli ile kendini göstermiştir. Bu çalışmada, farklı disiplinler tarafından da ele alınan fresk tekniği bölgedeki kilise sahnelerindeki anlatımlarla seramik yüzeylerde incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Kapadokya, Kilise Freskleri, fresk, seramik, transfer

Makale Bilgisi

Geliş: 31 Temmuz 2019

Düzeltilme: 30 Ağustos 2019

Kabul: 4 Ekim 2019

Giriş

Yaş sıva üzerinde suda çözülmüş boya pigmentleri kullanarak yapılan bir duvar resmi tekniği olan fresk, insanların tarih boyunca yaşam şartlarına göre bir düzen kurduğu yaşam alanlarında varlığını göstermiştir. Yaşam alanları, geçmişten günümüze toplumların yaşayış biçimleriyle ilgili önemli ipuçlarını göstermektedir. Freskler yol gösterici anlatımı ile geçmiş ve bugün arasında önemli bir köprü görevine sahiptir. Çünkü fresklerle beraber anlatılmak istenen hikayeler, dönemlerinin hemen hemen tüm özelliklerini göstermektedir.

Mağara resimleriyle başlayan fresk, insanların inançlarını, korkularını ve ihtiyaçlarını resmettikleri bir olgu halini almıştır. Varoluşundan bu yana bir sığınma ve barınma içgüdüsüne sahip olan insan da öncelikle dış etkenlerden korunmak için mağaralarda yaşamaya başlamıştır. Mağaraların içerisindeki en önemli yapılar da kiliselerdir. Mağara resimlerinin gelişim sürecinde, aşı boyasının kullanılması ve resimlerin duvara yapılması gibi tercihler o dönemdeki fresklerin gelişimini anlatmaktadır. İnsanların kendilerini ifade edebilmek, hatta iletişim kurabilmek için duvar resimlerini yaptıkları düşünülmektedir. Resimlerin duvarlara yapılmasının nedeni sorgulandığında ise göz ile en iyi temasın kurulduğu açıya sahip olması söylenebilmektedir. Her fresk, kendi dönemi içerisinde ve çevresinde gerçekleşen durumlar ile etkileşim ve iletişim içerisindedir. Bütün bunlar göz önüne alındığında freskin sanatın da gelişim sürecinde doğrudan rol aldığı görülmektedir. Geçmişte yaşanan duyguların ifade aracı olan fresk, günümüzde bir ilham kaynağı olarak çağdaş sanatın birçok dalında kendini gösterdiği gibi, uygulanması hala devam eden başlı başına bir sanat dalıdır. Fresk tekniği "gerçek fresk" ve "kuru fresk" olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır (Sözen, 1986: 86).

Freskin tarihçesinde bakıldığında ilk fresk tipi resimler en az 30.000 yıl önce Fransa'da Chauvet mağarasında, bazıları ise 15.000 yıl önce Lascaux mağaralarında yapılmıştır. Fresk sanatının bu ilk örnekleri bu sanatın uzun ve çeşitli tarihine tanıklık etmektedir. Erken freskler, mağaraların kalker duvarlarında boyalı olarak son derece gerçekçi ve etkileyicidir. At, bizon, ayı, aslan, mamut figürlerinin bulunduğu bu mağaralar hala araştırmacıları ve sanat tarihçilerini büyülemeye devam etmektedir (Turan, 2011: 4).

Bütün Bizans İmparatorluğu döneminde de mozağin yanı sıra fresk de kullanılmıştır, XIV. yüzyıl'da Sırp ve Makedonya kiliselerinde, daha sonra Osmanlı yönetimi altındaki Girit'te ve Aynoroz dağında büyük ölçüde gelişmiştir.

Görsel 1 "Disputa" Raffaello, Vatikan Sarayı, İmza Odası, Roma Kaynak: (Özkarabekir, 2011: 56).

Fresk sanatı, Rönesanstan sonra Barok döneminde, XVIII. yüzyılda da Tiepolo gibi usta ressamlarla varlığını sürdürmüştür. Fakat daha sonra giderek eski önemini yitirmiştir. Vatikan'da bulunan ve 15. yüzyılın ünlü İtalyan Rönesans ressamlarının eserlerini taşıyan Sistine Şapeli, Michelangelo Buonarroti tarafından 1508 ve 1512 yılları arasında resmedilmiş olan "Adem'in Yaratılışı" isimli, dünyanın en ünlü freskine ev sahipliği yapmaktadır. Fresk tekniği 20. yüzyılın ilk yarısında Diego Rivera ve başka Meksikalı duvar ressamı tarafından yeniden canlandırılmışsa da yaygınlaşmamıştır (Özkarabekir, 2011: 56).

Fresk tekniğinin ele alınması ve incelenmesi gereken bir kavram olan ikonografi; incelenmesi gereken sanat yapıtlarının biçimlerine karşı, onların konu ya da anlamlarıyla uğraşan bir sanat tarihi dalıdır. Bedrettin Cömert, Panofsky'ye göre bir resim eserin algılanabilmesi, dolayısıyla estetik bakımdan tadılabilmesi için, üç ayrı evrede gerçekleşen anlamların saptanması gerektiğini söylemektedir. Bu evreler doğal anlam, anlaşılabilir anlam ile asıl anlam ve içerik olarak sınıflandırılmaktadır. Kapadokya bölgesi kilise fresklerinin ikonografik olarak incelenmesinde bölgenin konum ve fiziksel olarak oluşturduğu koşullar önemli birer unsur oluşturmaktadır. Hitit, Frig mitolojisinde, volkan tanrılarının oluşturduğu, yağmur ve rüzgar tanrılarının yumuşak ve sihirli ellerinde biçimlendirdiği Kapadokya planetinde; Nevşehir bölgesi, doğanın yazıp çizdiği ve bize bahsettiği büyü bir maseldir (Ateş, 1996: 54). Kapadokya Bölgesinin ilgi çekici yöresel özellikleri bölgeyi gizemli ve mistik kılmıştır. Yüzyıllar boyunca değişmeyen ilgi çekici vizyonu her zaman misafirlerini ağırlamıştır. Kapadokya yoğun bir ilgiyle bugün hala misafirlerini ağırlamaktadır. Misafirlerin yanı sıra çok sayıda bilim adamı da Kapadokya'ya karşı ilgi duymuşlardır. Oluşan yeryüzü şekilleri ve inanç sistemiyle dünyanın dört bir yanından gelen bilim adamları onun geçmişini araştırmışlardır.

Görsel 2.Hasan Dağı'nın patlayışının betimlemesi Kaynak: (Melleart, 2003: 103).

İngiliz Arkeolog James Melleart'ın Çatalhöyük'te ortaya çıkardığı Hasan Dağı'nın patlayışını resmeden ve insanlık tarihinin ilk peyzajı olarak kabul edilen fresk, son karbon 14'le yapılan ölçümlere göre M.Ö.5734 yılına aittir ve bu tarihten itibaren gerek Erciyes gerek Hasan Dağı ve bilhassa o dönemde aktif olan Nevşehir Yaylası'ndaki küçük boyutlu yerel volkanlar yöre halkı için öngörülemez tehlikeler oluşturmuşlardır (Ateş, 1996: 77).

Eskiçağ Anadolu'sundaki birkaç önemli bölgeden biri olan Kapadokya, yarımada'nın ortasında, bugün Kırşehir, Nevşehir, Aksaray, Niğde, Kayseri ve Malatya illerinin tümünü; Ankara'nın doğu, Yozgat ve Sivas'ın güney ve Adana'nın da kuzey bölümlerini kapsamaktadır. Daha dar bir alan olan kayalık Kapadokya Bölgesi ise Uçhisar, Ürgüp, Avanos, Göreme, Derinkuyu, Kaymaklı, İhlara ve çevresinden ibarettir. Kapadokya adına ilk kez M.Ö V. yüzyıl'ın sonlarında, Pers kralı Dareios'un Behistun kayalıklarına kazılan ve imparatorluğa bağlı ülkelerin sıralandığı yazıtında "Katpatuka" biçiminde rastlanmaktadır (Sözen, 1998:47).

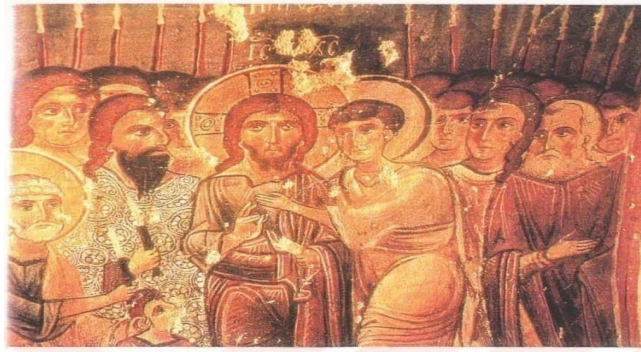
Kapadokya bölgesinde dini yapılar yedi bölgede yoğunlaşmış olarak görülmektedir. Zelve, Çavuşin, Maçan, Göreme, Ürgüp, Soğanlı ve Peristrema Vadisi kilise yapılarının bulunduğu yerler arasında bulunmaktadır. Bizans döneminde Kapadokya'nın kültürüne damgasını vuran etken, Hristiyanlık olmuştur. Kapadokya'da Hristiyanlığın yayılması, I. Constantinus'un 313'te Hristiyanlığı resmi din olarak tanımasından daha eskilere I. yüzyıl'a kadar dayanmaktadır (Akyürek, 1998: 230,232). M.S. I. Yüzyıl'dan itibaren bölgede başlayan Hristiyan dini etkileri (Aziz Petros'un "1. Mektup" adlı eserinde Kapadokya'da yaşayan Hristiyan bir topluluktan söz etmesi vb...) III. yüzyıl başlarında bölgenin önemli bir teolojik merkez olmasına sebep olmuştur. Doğu Hristiyanlığı açısından çok büyük bir önem taşıyan ve "Kapadokyalı Babalar" adıyla tanınan üç önemli din adamının (Büyük Basileios, Nazianzolu Gregorios ve Nyssalı Gregorios) IV. yüzyıl'da burada yaşamış ve Hristiyanlığın sapkın yorumu olan Arianizm (Ariusçuluk)'e karşı mücadele etmiş olmaları da Kapadokya tarihi açısından önem taşımaktadır. Bu din adamlarından özellikle Basileios manastır örgütlenmelerinin gelişimi için çalışmış ve dağınık kesik topluluklarını manastırcılık kuraları altında birleştirmiştir (Feyzoğlu, 2004: 39). Hristiyanlar, bu dönemden yani Hristiyanlığın başladığı dönemden XIII. yüzyıl'a kadar bölgede volkanik tuf içine kilise ve manastır inşa etmeyi sürdürmüşlerdir. IV. yüzyılın son çeyreğinde bildirilen Kapadokya İtikadında

bu üç kilise babası, ayrı varlıklar olarak kabul ettikleri Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un üçünün de kendine has özellikleri olduğunu ancak üçünün de bir ve aynı özden olduğunu öne sürmüştür. Bu çalışmaların yanı sıra Basileios eğitimin almış olduğu klasik kültür ile Hristiyanlık düşüncesi arasındaki ilişkiyi açıklama gereği hissetmiş; klasik edebiyatın paganizm ile ilişkilendirilerek tamamen reddedilemeyeceğini düşünmüştür (Van Dam, 2002: 182). V. yüzyıl' da ise bölgede farklı mezheplere bağlı Hristiyanlar arasında bir iç savaş meydana gelmiştir. V. ve VI. yüzyıl' da Kapadokya Bölgesi'nde, kilise organizasyonuna dayalı idari bir sistem görülmektedir. VI. yüzyıl' da bölgedeki manastır ve kiliselerin yapımına ağırlık verilmiştir. Fakat İmparator Heraklios (610- 641) zamanında İran, Avar ve Slav saldırıları nedeni ile imparatorluğun zayıflaması sonucunda manastır ve kilise yapımına ara verilmiştir. VII. ve VIII. yüzyıl zaman zarfında süren Arap saldırıları nedeni ile Kapadokya halkı, yer altı şehirlerini sığınak olarak kullanmışlardır. Bu nedenden dolayı Kapadokya bölgesinde hiçbir kilise ve manastır resimlenememiştir. X. yüzyıl sonu ile XI. yüzyıl sonu arasında tahta geçen Makedonya sülalesi yönetimindeki Bizans, sanatının ikinci altın devresini yaşamıştır. Manastırlar inşa edilmiş ve kiliseler resimlerle süslenmiştir. Günümüze kadar gelen adak yazıtları ile bilinen resimli kaya kiliselerinin çoğunun bu döneme ait olduğu bilinmektedir (Feyzoğlu, 2004: 40).

Kapadokya'da Hristiyan sanatının en değerli eserleri, Peribacalarının içine ya da vadi yamaçlarına oyulmuş kiliselerdir. Kilise fresklerinde iki ayrı boyama tekniği kullanılmıştır. Bu boyama tekniklerinden birincisi alçı ve sıva kullanılmadan doğrudan doğruya kaya üzerine kırmızı aşı boyası ile yapılan boyama tekniğidir. Bu teknik ile ana kaya, fon olarak kullanılmaktadır. Elmalı Kilise, Azize Barbara Şapeli ve Aziz Basil Şapeli örnek olarak gösterilebilir. İkinci teknik ise alçı, kum ve saman karışımının ana kaya üzerine sıvanarak, fresk tekniğinde yapılan boyama tekniğidir (Güney, 1998: 38). St.Basil Şapeli, Elmalı Kilise, St.Barbara Kilisesi, Yılanlı Kilise, Karanlık Kilise, Çarıklı Kilise, Tokalı Kilise, Elnazar Kilisesi ve Saklı Kilise (St.Johannes) Göreme'deki en önemli kiliselerdir. Çavuşin, Ürgüp, Ortahisar, Mustafapaşa, Gülşehir ve Ihlara yörelerinde de kilise fresklerinden örnekler oldukça sık rastlanmaktadır.

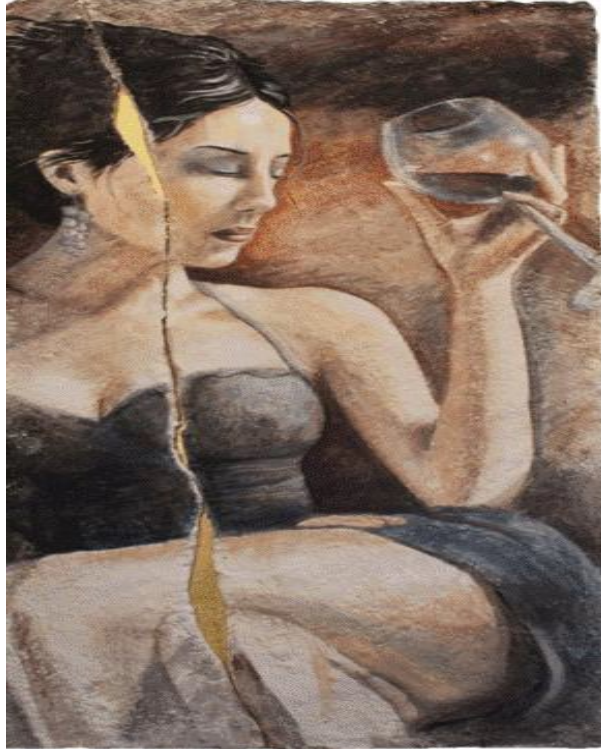
Fresk, Hristiyan ikonografisi ve doğanın etkisiyle birlikte geçmişten günümüze varlığını göstermiştir. Fresk varoluşundan bugüne kadar şekil, sembol ve renk gibi oluşum öğeleri değişim göstermiştir. Anlatım şekilleri zaman olgusuyla beraber değişmiştir. Dönemlere göre farklılık gösteren fresklerde dinsel imgeler ön plandadır. "Her çağın kendine özgü bir sanatı vardır. Bunun böyle olması, sanatın uğraştığı alanla ilgilidir. Sanatın objesi ya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak insanla ilgilidir. İnsansa her çağda yerini kendisinden sonra gelen kuşaklara terk ediyor; yeni kuşaklar, yeni problemlerle ortaya çıkıyor. Bundan dolayı her çağda ortaya çıkan problemler de değişik oluyor" (Mengüşoğlu, 2000: 219).

Çağdaş sanata konu olan fresk çalışmalarında metafizik, cennet, sevgi gibi konuların işlendiği görülmektedir. Saad Ali, Greek Bugala, Kohlène Hendrickson, Lili Beguine, Diego Rivera ve Rudi Santa Eulalia dünyaca ünlü çağdaş fresk sanatçılarıdır. Sanatçıların çalışmalarında ortak olarak görünen yenilenme olgusu fresklerin çarpıcı renkleri, cesur, yalın ve anıtsal yönlerini ön plana çıkarmıştır.

Görsel 3. Göreme Karanlık Kilise fresklerinden "İhanet" sahnesi Kaynak: (Şahin, 1997: 53).

Karanlık kilisede bulunan "İhanet" sahnesinin dini anlatımı ile Fransız Sanatçı Beguine'nin kadın ve düşüncenin izleyici üzerinde kurduğu etkiyi gözlemlemeyi hedeflediği bu iki fresk örneği çağdaş sanatta fresk tekniğinin nasıl bir yol izlediğini göstermektedir. İki anlatımdaki üslup farklılığı çağdaş sanatın geçirdiği yolculuk evresini ve gelişimini ifade etmektedir.

Görsel 4. Lili Beguine Kaynak: (<http://www.lilibeguine.com/contemporay-fresco/chsz>).

Fresklerindeki sahne anlatımları sadece duvar üzerinde değil seramik yüzeylerde de uygulanabilmektedir. Bu anlatımların seramik yüzeylere farklı yöntemlerle aktarılması ile oluşan çeşitlilik, seramik sanatının resim sanatı ile olan bağıntı farklı bir noktaya taşımaktadır.

Görsel 5. Ayla Birinci, Fresk Serisi- Sırsız pişirim, 1000 °C, 35 x 60 cm, 2015 Kaynak: (Ayla Birinci, kişisel arşiv).

Pancarlık kilisesinde bulunan fresklerdeki üç münecimin tapınması ve Mısır'a kaçış sahnelerinin stilize edilmesiyle seramik forma aktarılmıştır. Kırmızı kilin elle şekillendirme tekniğiyle birlikte uygulanmasıyla meydana getirilen plakalar, kiliselerdeki mimari formlardan etkilenilerek kesilmiştir. Astar uygulaması yapıldıktan sonra plakanın bisküvi pişirimi yapılmış ve fırınlama sonrasında plakalar derz dolgusu malzemesiyle beraber çerçevelenmiştir. Derz dolgusunun kullanılmasının sebebi, fresklerde kullanılan yaşa sıva tekniğindeki etkiye yakın olmasıdır.

Görsel 6. Ayla Birinci, Fresk Serisi, Sırlı Pişirim, 1050°C, 25 x 36cm, 2015

Kaynak: (Ayla Birinci, kişisel arşiv).

Görsel 7. Ayla Birinci, Fresk Serisi, Sırlı Pişirim

1050 °C, 25 x 30 cm, 2015 Kaynak: (Ayla Birinci, kişisel arşiv).

Karanlık kilise ve Gümüşlük kilisesi fresklerindeki sahneler seramik parçanın üzerine lazer aşındırma makinesi aracılığıyla aktarılmıştır.

Sonuç

Kapadokya Bölgesi, geçmiş dönem yaşantısını var olan eserleriyle kanıtlayan önemli bir kaynak olmuştur. Bölgedeki eserler, uygarlıklar, yaşam biçimleri ve yaşayan toplumların geçmişte ve günümüzde yaşattıklarıyla bölge ele alınmaktadır. Kapadokya Bölgesi'ndeki volkanik oluşumlar geçmiş toplumların yaşam izlerinin en önemli verileridir. Kapı, pencere, baca vb. yapılar sanatta işlenen ilgi çekici konular olmuşlardır. Plastik sanatlarda birçok sanatçı tarafından malzeme özelliğinden faydalanılarak biçimler üç boyutlu formlara taşınmaktadır. Kaya oyma kiliseler ve yeraltı şehirleri gibi gizli kalmış öğeler, plastik yorumlamalara farklı bir bakış açısını da beraberinde getirmektedir. Bu bakış açısı ile var olan gizem, insanoğlunun bölgeye ilgi duymasını sağlamıştır. Seferis (1995: 37)'e göre "Mağaralarda yaşamak, bu yörelerde çok derinlere kök salmış bir içgüdü olmalı". Seferis' in burada bahsettiği içgüdü, Kapadokya'da yaşayan insanların genel durumunu özetlemektedir. Ayrıca geçmişten günümüze kadar, Kapadokya'nın doğal dokusu ve geçmişi, dünyanın birçok bölgesindeki turistlerin ilgisini çekmektedir. Kapadokya Bölgesi'nin Hristiyanlığı kaya kiliselerdeki izlerle yaşatıyor olması bu ilginin en önemli sebeplerinden bir tanesidir. Kiliselerdeki fresk sahneleri de bunun en önemli parçasıdır. İncil'den sahnelerin oluşturduğu freskler, Hristiyanlık tarihi açısından büyük önem taşımaktadır. Bizans dini resminin; çizgi öğeleri, kompozisyon ve renk açısından öznel olduğu görülmektedir. Konularını İncil'den alan fresklerin, mitolojik yönüyle beraber stilleri ve yapıldıkları dönemlere göre süsleme stillerinde değişiklik

göstermiştir. Uygulama yapılan seramik yüzeylerde kiliselerin mimari yapısı da göz önüne alınarak biçimler oluşturulmuştur. Bu çalışma kapsamında fresklerdeki sahneler, biçimleri göz önüne alınarak lazer aşındırma makinesi ile seramik yüzeylere aktarılmıştır. Freskin yaş sıva üzerine uygulanan bir teknik olmasından yola çıkılarak, özgün seramik formlar derz dolgusu üzerine yerleştirilmiştir. Çalışmaların ileride yapılacak olan uygulamalar ve araştırmalara kaynak olması amaçlanmıştır.

Kaynaklar

- Akyürek, Engin. "Azizler, Manastırlar, İmparatorluklar". Ayhan Şimşek Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998. 230,232
- Ateş, Mehmet. "Kapadokya'nın Başkenti Nevşehir". T.C. Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı , Ankara, 1996. 54,77
- Beguine, Lili, <http://www.lilibeguine.com/contemporay-fresco/chsz>, 10 Haziran 2015.
- Feyzoğlu, Tuğrul, Emre "Kapadokya Doğa Biçimlerinin Lüster Sırlı Seramik Formlarda Yorumu ". Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 2004. 39,40
- Güney, Emrullah. Güney, Hatice. Güney, Hüseyin. ve Güney, Sanel. Nevşehir İli "Kapadokya". Nevşehir, 1998. 38
- Meleart, James. "Çatalhöyük". Yapı Kredi Yayınları, 2003.103
- Mengüşoğlu, Takıyettin. " Felsefeye Giriş". Remzi Kitabevi, 2000. 219
- Özkarabekir, Nagihan. "Fresk Tekniğinin Neşet Günel Resimlerine Etkileri". Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2011.56
- Seferis, Yorgo." Kapadokya Kaya kiliselerinde Üç Gün". Yapı Kredi, İstanbul, 1995.37
- Sözen, Metin. "Kapadokya". İstanbul, 1998.86,47
- Şahin, Selma. "Kapadokya Bölgesi Kilise Freskleri ve Fresklerin Yüksek Baskı Tekniği ile yorumlanması". Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1997.53
- Turan, Ferit. "Ortaçağ Ve Rönesans Sanatında Fresk Resminin Yeri Ve Biçimsel Gelişimi". Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2011.4
- Van, Dam. "Raymond Kingdom of Snow. Roman Rule and Greek Culture in Cappadocia". University of Pennsylvania Press, 2002. 182

INTERPRETATION OF FRESHES IN CHURCHES IN CAPPADOCIA REGION ON CERAMIC SURFACES

Ayla BİRİNCİ
T.Emre FEYZOĞLU

Abstract

Throughout history, people have established an order according to living conditions and created living spaces in line with these conditions. These living spaces show us important clues from past to present. Perhaps the most guiding of these clues is frescoes. Because the stories that are wanted to be told along with the frescoes show almost all the characteristics of the periods. Since the existence of human has always been in an effort to express and express the way of painting is realized because there is no writing. Therefore, painting has been one of the best expression tools since the past. The expressions used in the scenes of the church frescoes in the Cappadocia Region are among the most important examples showing the expression power of the frescoes. The Cappadocia Region has the characteristic of being an area intertwined with the belief system in terms of its geographical location. Fresco has taken its place in contemporary art with its narrative process over time. The forms of expression in the process of modernization have manifested themselves in the way they deal with the issues differently. The fresco technique, which is also discussed by different disciplines, will be examined on ceramic surfaces with the narratives in the church scenes in the region.

Key words: Cappadocia, Church Frescoes, frescoes, ceramics, transfer